

Botkyrka kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Grindtorpsskolan
belägen i Botkyrka kommun

Uppföljning av tillsyn i Grindtorpsskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Botkyrka kommun under hösten 2016. Skolinspektionen fattade den 13 december 2016 beslut efter tillsyn för Grindtorpsskolan. Den 17 november 2017 fattade Skolinspektionen beslut efter uppföljning av beslutet och konstaterade att brister kring elevernas trygghet och studiero kvarstod. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Botkyrka kommun inkom med den 5 februari och den 20 september 2018.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2019-02-22

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälppt påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 22 februari 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen säkerställer att elevernas lärmiljö präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

I uppföljningsbeslut den 17 november 2017 (dnr 2016:4991) bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister kring elevernas trygghet och studiero i Grindtorpsskolan, främst i årskurserna 4-6. Av huvudmannens redovisning framgick att åtgärder hade satts in för att tryggheten och studieron skulle bli god i alla klasser, men Skolinspektionens utredning visade att det fortfarande fanns vissa brister kring trygghet och i studiero, främst inom årskurs 4-6. Skolinspektionen bedömde att skolan behövde fortsätta arbetet för att säkerställa att trygghet och studiero omfattade samtliga elever på skolan.

Av huvudmannens redovisning och vid Skolinspektionens uppföljningsbesök på skolan den 20 september 2018, framgår att åtgärder vidtagits men att det fortfarande finns brister i elevernas trygghet och studiero på Grindtorpsskolan, främst inom de lägre årskurserna, men även inom årskurs 7-9.

Av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling framgår att utvärdering och analys har gjorts av arbetet för trygghet och studiero under läsåret 2017/2018 och att mål och åtgärder har formulerats för läsåret 2018/2019. Skolan har bland annat arbetat med våldsförebyggande och trygghetsskapande insatser genom de elevaktiva projekten "Tåget" och MVP (Mentors Violence Prevention). Skolan har även arbetat med elevskyddsombud, trygghetsgrupp och förebyggande arbete tillsammans med socialtjänsten, samt anställt en socialpedagog och tillsatt ytterligare en kuratorstjänst vid elevhälsan. Skolan har också arbetat fram tydligare rutiner för arbetet mot kränkande behandling samt gjort elevenkäter och mätningar av elevers trygghet. Av skolans redovisning framgår bland annat att en stor andel av eleverna känner sig trygga och trivs i skolan men att det fortfarande finns stora förbättringsområden för att utveckla arbetet kring elevernas trygghet och studiero. En siffra som skolan själv har noterat i sina undersökningar, är att 38 procent av eleverna från förskoleklass till årskurs 3 uppgett att de känner sig oroliga eller rädda i skolan. Motsvarande siffra för årskurs 4-9 är 13,7 procent. Av eleverna från förskoleklass till årskurs 3 har 50 procent också uppgett att det finns platser på skolan där de känner sig otrygga. För årskurs 4-9 är motsvarande siffra 34,2 procent. Eleverna har främst nämnt skolgården och idrottshallens omklädningsrum som otrygga platser, men en stor andel nämner även klassrummen.

I Skolinspektionens intervjuer med representanter för elever, lärare, elevhälsa och med rektorn, framkommer att skolan för läsåret 2018/2019 har fått sparkrav från den centrala förvaltningen. Detta har inneburit personalminskningar som enligt de intervjuade begränsat möjligheterna att arbeta lika effektivt för att ge eleverna ökad studiero och trygghet. Enligt rektorn handlar det om en neddragning på 5-6 tjänster i skolan, varav två speciallärartjänster. I intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framkommer att eleverna inte alltid får den hjälp de behöver i undervisningen. En av speciallärarna som arbetade under läsåret 2017/2018, arbetade riktat för elever i behov av särskilt stöd. I intervjuer med eleverna, lärarna, elevhälsan och rektorn framkommer att brist på stöd i elevernas undervisning, är en anledning till att studieron brister. I intervju med lärare framkommer att den handledning som huvudmannen tillhandahållit från enheten verksamhetsstöd på den centrala förvaltningen, endast skett vid något enstaka tillfälle i form av observation från psykolog i förskoleklass och årskurs 1-3 och utan förslag på åtgärder efter observationen.

Skolan har försökt möta upp personalminskningen med fem extra personalresurser i form av tillfälliga resurser via Arbetsförmedlingen, men enligt Skolinspektionens intervjuer framkommer att det bara är en tillfällig lösning som inte räcker till. I Skolinspektionens intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer vidare att det finns ett behov att skapa mindre elevgrupper och fler vuxna i klassrummen, för att kunna ge stöd till alla elever i behov av detta. Det framkommer också att skolan har ansökt om annan central undervisningsgrupp för 4-5 elever, men att ansökan endast kan göras till den centrala förvaltningen i februari varje år, att handläggningstiden hos den centrala förvaltningen är mycket lång och att det råder platsbrist. Enligt intervjun med elevhälsan skapar det stora problem med att de elever som behöver hjälp i undervisningen inte får det. I intervjun med elever och genom skolans egna undersökningar framkommer även att tryggheten på rasterna inte är tillräcklig. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att huvudmannens arbete med att skapa trygghet och studiero på Grindtorpsskolan, ännu inte är tillräckligt.

Motivering till val av verktyg

Då verksamheten vid Grindtorpsskolan inte uppfyller alla de krav som följer av föreskrifterna som gäller för alla elevers rätt till en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, föreligger skäl att ännu en gång förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Kjell Gyllenswärd

Föredragande
Signerat av: Kjell Gyllenswärd